

Belföldi hírek

bb 1. körkép a budapesti lakásépítésekről és az észak-déli metró munkálatairól

i -don/gg hi bzs -cz

1975. július 23. szerda

az év hátralévő részében mind a beruházók, mind a kivitelezők, nagy feladatok előtt állnak: a főváros idei lakásépítési tervének nagyobb hányadát ugyanis a következő hónapokban kell megvalósítaniuk, ez elsősorban a 43. számú állami építőipari vállalat munkásaitól követel nagy erőfeszítéseket. az idei lakásépítési program több mint tízezer új otthon elkészítését irányozza elő. az év első hat hónapjában mintegy 3000 lakást adtak át rendeltetésének, a kivitelezőnek tehát december 31-ig több mint 7.000 lakást kell tető alá hoznia. az új otthonok jelentékeny része a lakásépítésekre kijelölt városrészekben, így újpalotán, óbudán és zuglóban készül. a többnyire két, két- és félszobás lakásokat gáz-, illetve távfűtéssel, hideg-meleg vízzel, beépített szekrénnel látják el. az új lakótelepek kapcsolódó beruházásai közül a legtöbbet a 43-as év munkáskollektívája készíti. a program szerint az esztendő végéig 72 iskolai tantermet, 1600 óvodai és 660 bölcsődei helyet, valamint csaknem 16.000 négyzetméternyi kereskedelmi és más szolgáltató létesítményt hoznak tető alá.

az első féléves terv teljesítésében az anyagihiány és a munkaerővándorlás problémákat okozott, sőt egyes területeken nehézségek voltak a beruházások előkészítésénél is. emiatt az alvállalkozók sem tudtak időben felvonulni és munkához látni. a következő hetekben nagy erőket összpontosítanak az újpesti rekonstrukció befejezésére.

/folyt. köv./

bb 1. /körkép ... 1. folyt./bzs

a munkáskerület új központjában ugyanis év végéig csaknem 1300 lakást akarnak átadni. kőbánya-ujhegy sem mostoha; a x. kerület új lakótelepén több száz otthont emelnek, megkezdtek az építkezést békásmegyeren is: itt több évre szóló programot választanak meg. a tervben több mint tízezer lakás felépítése szerepel.

a lakásépítések mellett másik hasonlóan fontos feladat budapest közlekedési helyzetének javítása, fő tennivaló az idén is a metró építése. az észak-déli vonalon programszerűen dolgoznak a közlekedési építő vállalat emberei. a felszabadulás tér irányából napi 4-5 méteres sebességgel halad az a furópajzs, amelyikkel a jobb oldali alagutat építik. az óriásgép a hónap végén, július utolsó napjaiban fut be a kálvin térre.

a metróállomások közül a deák térben a belső munkálatokon dolgoznak: a csőszerek a szellőzőkamrák kialakítását végzik, a villanszerelők pedig az elektromos tereket építik. a felszabadulás téri állomásban a lejtaknát készítik. a kálvin téren augusztusban kezdik meg az állomás belső munkálatait. a ferenc köruti állomás beépítésén már javában dolgoznak. a gép- és felvonó vállalat emberei várhatóan a következő hónapban fogják hozzá a mozgólépcsők szereléséhez. a „klinikák” állomáson szintén a belső tér beépítését végzik. /mti/

-. -

bb 2. „a nő és a munka,, lesz a témája az idei tokaji író-tábornak

vid-fm bzs -cz

1975. július 23.

a hazafias népfront borsod megyei bizottsága, a miskolcon megjelenő „napjaink,, című irodalmi folyóirat, valamint más művelődési intézmények közös rendezésében az idén negyedik alkalommal rendezik meg tokajban a nyári író-tábornak.

az augusztus 3-tól 9-ig tartó rendezvényre a borsodból elszármazott, illetve műveik folytán a megyéhez kötődő több mint ötven író érkezik tokajba. az egyhetes táborozás témája - a nők nemzetközi évéhez kapcsolódva - „a nő és a munka,, lesz. a résztvevők megvitatták többek között a vidéki ipartelepítéssel borsod megyében elért eredményeket, a nők munkába állítását és ennek kapcsán a falusi munkáscsaládok életvitelében bekövetkezett változásokat. foglalkoznak a nők kérdés marxista megítélésével, megvitatták a nők megváltozott társadalmi helyzetének a fiatal prózairók műveiben jelentkező ábrázolását, a távoli lakóhelyükről munkába járó nődolgozók és a munkásszállásokon lakó nők életkörülményeit, művelődési lehetőségeit. /folyt. köv./

- 2 -

bb 2. /„a nő és a munka,, ... 1. folyt./bzs

az író-tábor résztvevői ellátogatnak a sok nőt foglalkoztató sárospataki és sátorajaujhelyi üzemekbe, ahol találkoznak és elbeszélgetnek a szocialista brigádok tagjaival. megismerkednek a művelődési központoktól, városoktól távoli községek - köztük hollóháza és a szlovák nemzetiségű komlóska - viszonyaival, az ott élő üzemi dolgozók, illetve falusi nők élet- és munkakörülményeivel.

az író-tábor idején avatják fel komlósán a jankó krati szlovák költőről elnevezett nemzetiségi könyvtárat. a táborozás befejezésekként az írók ellátogatnak a kelet-szlovákiai stószra, ahol megkoszorúzzák fábrzi zoltán sirját, majd pedig szépsiben a két ország felszabadulásának, valamint a fasizmus felett aratott győzelem harmincadik évfordulója alkalmából a kelet-szlovákiai írókkal együtt közös irodalmi estet rendeznek. /mti/

-. -

bb 3. őszől: főiskola csepelen - jól haladnak az előkészületek

i sző/gg bzs -cz

1975. július 23.

éppen két évtizedig szünetelt az általános iskolai tanárképzés a fővárosban: budapestnek 1955 óta nem volt tanárképző főiskolája. ugyanakkor a kedvező demográfiai tényezők eredményeként esztendőről-esztendőre növekszik a születések aránya, s ezzel együtt évről-évre növekvő gond a pedagógushiány, különösen a peremkerületekben. így született a döntés: őszől ismét megkezdik a fővárosban is az általános iskolai tanárképzést. az egri ho si minh tanárképző főiskolának kihelyezett tagozatán fognak hozzá az oktatáshoz, csepelen, a főváros legnagyobb munkáskerületében.

az előkészületek rendben, szervezeten folynak: zökkenőmentesen kezdődhet az első tanév a munkásváros új főiskoláján. megtartották az első felvételi vizsgákat is. összesen 605-en jelentkezték, közülük 156 nappali tagozatos hallgató kezdheti meg felkészülését általános iskolai tanári hivatására. a tagozatra csak fővárosi fiatalok adhatták be pályázatukat. a 605 jelentkező közül 178 volt munkás-paraszt szülők gyermeke - 29,4 százalékuk. többségükben lányok jelentkezték: szám szerint 464-en, vagyis 76,7 százalékban. bizonyos szakok már itt is, a kezdetben „divatosak,, voltak: például a mintegy négyszeres túljelentkezésen belül legnagyobb arányban a magyar-történelem szakra pályáztak: 24 helyre 185-en, valamint a magyar-angolra: 12 helyre 76-an, illetve a biológia-földrajzra: 12 helyre 87-en. a meghirdetett helyeknél kevesebben jelentkezték viszont matematika-fizika szakra: 24 helyre 21-en. a felvételi vizsgák érdekes tapasztalata volt, hogy a társadalomtudományokkal foglalkozó szakok iránt nagyobb volt az érdeklődés, mint a természettudományok iránt. /folyt. köv./

- 3 -

bb 3. /őszől: ... 1. folyt./bzs

az országban jelenleg öt tanárképző főiskola működik, valamennyi vidéki városban. az ott végző fiatalok természetesen nem a fővárosban kezdik hivatásukat. ugyanakkor a fővárosi tanács előzetes számításai alapján például 1978-79-ben évente 400 tanárra lesz szükség. a kihelyezett tagozat természetesen éppen ezért a főváros számára kíván pedagógusokat képezni. előzetes felmérések figyelmeztettek arra, hogy a gyermeklétszám nagy méretű növekedése várható budapesten, párhuzamosan azzal, hogy immár pesten is képesítés nélküli nevelők százai kerültek óvodákba, általában: katedrára. olyan fiatalokat választanak ki, akik feltétlenül vállalják a tanítást, és akik feltétlenül megtalálják az utat a munkáskerületek iskoláiba. egy év múlva már 220-an, az azt követő tanévben pedig 250-en kezdhetik meg tanulmányaikat majd a csepeli főiskola első évfolyamának nappali tagozatain. ugyancsak jövőre, az 1976-77. tanévben indítják meg a nevelői szakot és általában: a levelező tagozatu képzést.

megfelelően haladnak az előkészületek a főiskolai tagozat csepeli épületének tanév-előkészítésére. a bajáki ferenc szakközépiskola ősztől egybeolvad a műm 1. intézettel, így a helyén modern épületben megindulhat a tanárképzés. eldöntötték, hogy az azonos telken levő általános iskola a tanárképzés gyakorlati munkáját fogja segíteni. őszig kifestik az épületet, és kialakítanak egy újabb, nagy előadótermet. természetesen új berendezést is kap a főiskola. a fizikai, kémiai és biológiai laboratóriumok és szertárak elkészítését 1976 szeptember elejéig tervezik. a leendő kémia-biológia-fizika szakosok oktatását azonban szakszerűen előkészítették: az eötvös loránd tudományegyetem természettudományi kara vállalta - készséggel, segítően - a csepeli diákoknak a „vendégeskedését”, befogadását, a gyakorlati oktatásuk elvégzését. a foglalkozásokat a természettudományi kar oktatói látják el, de augusztusra már az intézmény tanári kara is teljessé válik. kiváló tanárok, docensek, adjunktusok és más oktatók kezdik meg hivatásukat, a meghirdetett pályázatok alapján.

a főiskola programjában - már a szervezés időszakában - rendkívül hangsúlyos a közművelő jelleg. máris megkezdődött a könyvtár kialakítása, a kötetek összegyűjtése - a hangszalagokat is beleértve - megindult; a társ-főiskolák, az egyetemi tanácsok, a fővárosi szabó ervin könyvtár felajánlották segítségüket, és az irányítást az országos pedagógiai könyvtár és múzeum vállalta. lehetőséget kívánnak teremteni arra, hogy a tagozat oktatói és diákjai hatékonyan közreműködjenek csepel közművelődési programjában. éppen ezért már most, a kezdeti szervezések idején gondolnak arra: hogyan tudják kialakítani a gyümölcsöző együttműködést a radnóti miklós művelődési házzal. /mti/

bb 4. hangverseny a hadtörténeti muzeumban

i me/tm hi bzs -cz

1975. július 23.

magyar katonadalok az opera-irodalomban címmel rendeznek hangversenyt július 27-én, vasárnap délután 5 órakor a hadtörténeti múzeum udvarán. műsoron erkel ferenc, kodály zoltán, farkas ferenc, h.berlioz művei szerepelnek. közreműködik a zrínyi miklós katonai akadémia szimfonikus zenekara, ódry árpád alezredes vezényletével. /mti/

-.-

bb 6. múzeum lesz a cáki „gesztenyés”, pincesor

vid/fm bzs -cz

1975. július 23.

a vas megyei cák községben látható az ugynevezett „gesztenyés”, pincesor, amely nevét onnan kapta, hogy 150-200 éves boronafalu pincék többszáz éves szelidgesztenyefák között, festői környezetben helyezkednek el. az építményeket hajdanában bor és gyümölcs tárolására, prэшázaknak, pincének használták. környékükön az 1890-es években a szőlőt a filoxéra kipusztította, s helyére is szelidgesztenyefákat ültettek. szőlőt azután csak a falutól észak-keleti irányban lévő területre telepítettek.

kőszeg-hegyalja községeire - cákra, kőszegdoroszlóra, kőszegszerdahelyre, velemre, bozsokra - évszázadok óta jellemzőek ezek a boronafalu pincék. a pincék ugynevezett ollólábás, szelemenes tetőszerkezetűek, hosszanti irányban elhelyezett mestergerendával, pallófödémekkel. a múlt század második felétől a mestergerenda helyett három födémgerendát alkalmaztak az ujonnan épült pincéknel. e létesítményeket úgy fejlesztették tovább, hogy külön választották a prэшázat és a pincét, majd később szobát is építettek a prэшáz elé. ez a fejlődési folyamat különösen jól megfigyelhető, tanulmányozható a kőszegdoroszlói pogány-hegyen.

a vas megyei múzeumok igazgatósága a cáki gesztenyéspincék közül hatot megvásárolt, s ezeknek felújítását, helyreállítását megkezdte. e pincék közül egynek a boronafala épült fenyőfából, a többié pedig szelidgesztenyefából. a tervek szerint a hat pince mellé még két veszélyeztetett pincét áttelepítenek, mivel a múzeum által birtokba vett területen valamikor is nyolc pince volt.

a pincékben múzeumot rendeznek be, a környéken összegyűjtött szőlészeti, borászati felszerelésekből, munkaeszközökből. /mti/

bb. 5. gyorsmérleg a szakmai utánpótlás alakulásáról

i/ol/pá/rj sl -cz

1975. július 23.

a népgazdasági terv az 1975-76. tanévre 61.300 szakmunkás-tanuló felvételét írja elő. hogyan alakult az előirányzat teljesítése? a munkaügyi minisztériumban elmondották az mti munkatársának, hogy a legutóbbi statisztikai összegezés szerint május 31-ig az elsőévesek tervezett létszámának 83 százalékát vették fel. a múlt évhez képest ez kevesebb, a korábbi esztendőkhöz viszonyítva pedig megfelelő arány.

köztudott, hogy az általános iskolát végzők száma 1968 óta évről évre csökken. a múlt évi nyolcadikosokhoz képest az idei végzősök 5000-rel voltak kevesebben, s az általános iskolákból most kikerült mintegy 120 ezer nyolcadikos, 42.5 százaléka ide számítva a korábbi években végzett és a középiskolai előképzett-ségű fiatalokat is - összesen 68 000 pályakezdő jelentkezett szakmunkásképzésre. természetesen május végével korántsem zártak be a szakmunkásképző intézmények kapui; a pályaválasztási esélyeket az átlagosnál hosszabban latolgató fiataloknak alkal-muk van még felvételüket kérni. számításba vették azt is, hogy a középiskolát végzettek - akiknek soraiból 7000 fiatal várnak - a vizsgált időszakban még nem kerülhettek be nagyobb számban a statisztikákba - az ő beiskolázásuk a szakmunkásképzőkbe általában augusztusban indul meg erőteljesebben, amikor az egyetemi fel-vételeket már lezárták.

budapesten a szakmunkásképző intézetek első évfolyamára je-lentkezők összlétszáma az első időszakban nem érte el az előirány-zatot. alacsony a felvettek aránya a fővároson kívül hajdu-bihar me-gyében is. ezzel szemben az országosnál kedvezőbben alakult a hely-zet baranya, csongrád, fejér, nógrád, szolnok, tolna és zala me-gyékben. több mint 24 000 lány jelentkezett, de egyes szakmák-ban a kivánatosnál kisebb az érdeklődés, például a gép - és mű-szeripari szakmákban, míg az előirányzat kétszerese jelentkezett néhány kereskedelmi, szolgáltatási és ruhaipari szakmára.

nem sikerült előbbre lépni az ugynevezett nehezen beiskoláz-ható szakmák utánpótlásában. noha e szakmák tanulói kedvezőbb fel-tételekkel, magasabb ösztöndíjakkal támogatva sajátíthatják el mesterségüket, még mindig nagy a tanulóhiány a hegesztő, kovács,öntő, ács-állványozó, tetőfedő, vasbetonkészítő, vízszigetelő, bogár és cipész szakmákban.

egyébként a felvételre tervezett tanulólétszámnak 75.2 százalé-kát ipari- és építőipari, 8,8 százalékát mezőgazdasági- és élelmi-szeripari, 16 százalékát pedig kereskedelmi és vendéglátóipari szakmákra irányozták elő. /mti/

--

- 6 -

bb. 7. hazai és külföldi művészek kiállításai

i/me/zsu/rj hi- cz

1975. július 23.

több képzőművészeti tárlat szerepel a kiállítási intézmények augusztusi programjában. elsejétől a kulturális kapcsolatok in-tézetének dorottya utcai kiállítótermében fajó jános festőművész, a kki új kiállítótermében bolíviai festők kiállítása lesz látható. az ernst muzeumban augusztus 8-án nyílik meg az ilosvai varga istván festőművész 80. születésnapját köszöntő és a kubai grafikai tárlat. augusztus 14. és szeptember 17-e között a helikon galériában donáth gyula grafikusművész alkotásait mutatják be. a 30 éves a viet-nami demokratikus köztársaság című fotókiállítást a műcsarnok-ban augusztus 29-től szeptember 10-ig tekinthetik meg az érdeklő-dők.

a vidéki kiállítások közt kiemelkedik a xvi. szegedi nyári tárlat, a iii. kisgrafikai biennálé készthelyen, valamint a ju-bileumi plakátkiállítás veszprémben, a karikatura kiállítás mis-kolcon és a „köztulajdon 1945-1975”, salgótarjánban. /mti/

--

bb. 8. délszláv klub pécsett

vid/rj -cz

1975. július 23.

a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége nemzeti-ségi klubot hoz létre pécsett. mint ismeretes: baranya az ország egyik legnagyobb délszláv-lakta megyéje és a pécsi klub az e területen élő szerb-horvát anyanyelvű lakosság művelő-dési központja lesz. a drávasztári dráva gyöngye tsz-tagjai maguk is délszlávok - felajánlotta a klub céljára a tulajdonában lévő pécsi épületét. a történelmi városrészben álló szép ba-rokk homlokzatu házban alakítja majd ki az intézményt a nemzeti-ségi szövetség és a városi tanács. megvalósításához és fenntartá-sához a baranyában működő délszláv tagságu termelőszövetkezetek tanak segítségét. a nemzetiségi klub elsőrendű feladata az anya-nyelv ápolása lesz. a délszlávoknak ugyanis nyelvi csoportja lé-tezik a megye területén, mindegyik más-más nyelvjárást használ. a pécsi kulturcentrum alkalmat nyújt számukra az irodalmi szerb-horvát nyelv megismerésére, elsajátítására, használatára. folklór programja is lesz a klubnak: közös éneklést, tánc- és ze-netanulást szerveznek, elsősorban a fiatalok számára. az épü-letet terv szerint - muzeum-jellegűen rendezik be, így például színpompás délszláv szöttesek kerülnek a falakra, kiállítanak butorok-kerámiákat és egyéb népművészeti tárgyakat. /folyt.köv./

- 7 -

bb. 8. / délszláv... 1. folyt./rj

a nemzetiségi intézmény része lesz pécs közművelődési életének, s lehetőséget nyújt arra, hogy a nem délszlávok is bepillantást nyerhessenek e nagy lélekszámú nemzetiség kulturájába. a szomszédos jugoszláviából gyakran érkeznek látogatók baranyába. a jövőben a pécsi klubban fogadhatják majd őket, és ily módon az intézmény a jószomszédi kapcsolatok ápolásának fontos eszközévé válhat. /mti/

--

bb. 9. a fővárosi szabó ervin könyvtár

i/me/zsu/rj hi -cz

1975. július 23.

egy kötetben jelenteti meg zoltán józsef: népi szórakozások a reformkori pest-budán, és gaal györgy: a „tudós palotz avagy furkás tamásnak monosbélbe lakó...” írt levelei című művét. mindkettő a századeleji pest-budáról, a korabeli lakosság szokásairól, hétköznapi gondjairól és népi szokásairól ad képet. az illusztrált kötet a várostörténeti munkák sorát gyarapítja, /mti/

-- Isőgoturá hoz

bb. 10. több mint félszáz csibével gyarapodott a borsodi tuzokállomány

vid/fm/rj -cz

1975. július 23.

borsod megye alföldi jellegű része - szentistván, gelej, mezőny-mihály határa - az ország azon kevés területei közé tartozik, ahol még háborítatlanul él a jól fejlett pulyka-nagyságu „magyar strucc”, a tuzok. az évek óta tartó kilövési tilalom és a szigorú védelem hatására szavanna-szerű, nagykiterjedésű legelőkn az idén tavasszal több mint husz tuzokfészket vettek számba.

a területileg ándekelt vadásztársaságok a költés befejeztével most számba vették az állomány gyarapodását. megállapították, hogy az idei költés jól sikerült. bár nem minden tojásból keltek ki a csibék, sokat pedig a varjak és szarkák feltörtek, egy-egy anya mellett két-három tuzok-csibe is sétál. a vadszámlálás alapján megállapították, hogy a borsodi tuzok-állomány több mint félszáz csibével gyarapodott.

a tizenöt-huszas csoportokban vándorló tuzokokat továbbra is szigorú védelem alatt tartják, kilövésüket nem engedélyezik. /mti/

--

- 8-

g

bb. 11. górcső alatt: a jogositványok visszavonása, a baleseti kártérítés - a legfőbb ügyészség induló vizsgálatairól

i/tf/zsu/rj hi -cz

1975. július 23.

a jogéletben kevésbé jártas közvélemény elsősorban azt tudja az ügyészekről, hogy bírósági tárgyalásokon ők képviselik a vádat. ez így igaz. azonban az ügyészi szervezet ezen túlmenően is sokrétű munkát végez. többek között - aktuális témákban - közérdekű vizsgálatokat tart, hogy elősegítse, biztosítsa a törvényesség maradéktalan érvényesülését.

a legfőbb ügyészségen ezzel kapcsolatban arról tájékoztatták az mti igazságügyi tudósítóját: milyen vizsgálatokat időzítettek a második félévre.

az ügyészi szervezet - mondták az illetékesek - a következő időszakban is arra törekszik, hogy együttműködve az állami és társadalmi szervekkel hatékonyabbá tegye a jogszabályok törvényes végrehajtását, a törvénytörések megelőzését és az új jogintézmények /jogszabályok/ hatályosulását. az ügyészi tevékenységi körbe tartozik többek között az emberi élet és a testi épség, a társadalmi tulajdon és a személyi javak védelme, nemkülönben a fellépés a harácsolás ellen. e feladatkörökben az ügyészek különös figyelmet fordítanak az állampolgárok szélesebb körét érintő jogszabályok végrehajtásának törvényességére. ilyen tárgyú vizsgálatokat tartanak a következő hónapokban, s ha fogyatékoságokat észlelnek a jogalkalmazásban, intézkedéseket tesznek.

büntetőjogi tevékenysége körében a legfőbb ügyészség megvizsgálja: miként érvényesülnek a gazdálkodás körében elkövetett bűncselekmények üldözésénél és elbírálásánál a jogpolitikai irányelvekben foglalt utmutatások. különös figyelemmel elemzik az okozott kár megtérítésének gyakorlatát. ezzel összefüggésben - egyebek között - arra is választ keresnek: mi motiválta a bűncselekmények elkövetését. országos vizsgálat tárgya lesz az is, hogy a gépjárművezetői jogositványok jogsértő közlekedési magatartás miatt történő visszavonásakor az illetékes szervek mindig és mindenben betartják-e a vonatkozó rendelkezéseket, eljárási szabályokat.

/folyt.köv./

g

- 9 -

bb. 11. / górcső alatt... 1. folyt./rj

napirendre kerül a gyermekvédelem is: a megyékben és a fővárosban működő ügyészségek mindegyike megvizsgálja, hogy a gyámhatóságok miként alkalmazzák a gyakorlatban a gyámügyi jogszabályokat a kiskorúak állami gondozásba vételénél, annak megszüntetésénél, a gondozási díjak megállapításánál és az úgynevezett láthatás elbírálásánál.

az ügyészi szervezet általános felügyeleti és polgári jogi tevékenységével kapcsolatos vizsgálódások is szerepelnek az év végéig tervezett munkaprogramban. ezzel kapcsolatban a legfőbb ügyészségen hangsúlyozták, hogy az üzemi baleset vagy foglalkozási megbetegedés miatt károsult dolgozók törvényes kártalanítása sokakat érintő, fontos kérdés. jogszabályaink megfelelően biztosítják, hogy ezek az emberek - többnyire csökkent munkaképességű dolgozók - anyagi hátrányt ne szenvedjenek. e témát - a joggyakorlati tájékozódás érdekében - valamennyi főügyészség megvizsgálja a kohó- és gépipari, a könnyűipari, valamint az építésügyi és városfejlesztési minisztérium vállalatainál, illetőleg azoknál a tanácsi vállalatoknál, amelyek ezekhez az ágazatokhoz tartoznak. arra keresik a választ: megfelelően érvényesül-e mint a törvénytisztelet legoptimálisabb formája - az önkéntes jogkövetés elve, és adott esetekben munkaügyi viták keletkezésénél mennyiben játszik közre a vállalati érdekeknek a dolgozók jogait sértő helytelen értelmezése.

jövedelje foglalkoztatja a közvéleményt a tisztességtelen haszonszerzés jogi szakcionálása, az erkölcsi elmarasztaláson felül. most arról tájékoznak az ügyészek: vajon minden esetben felelősségre vonják-e a felelős személyeket s ezt követően, hogy gazdasági bírságot szabnak ki a népgazdaság érdekeinek megsértésével tisztességtelen haszonra szert tevő vállalatokkal szemben; megindították-e a fegyelmi eljárást, kötelezték-e az „érdekelteket”, a kártérítésre? mivel - bizonyos tapasztalatok szerint - az ilyen előírásoknak a gazdálkodó szervek nem minden esetben tesznek eleget, a legfőbb ügyészség e félévben ellenőrzi a gazdasági bírság kiszabását követő egyéni felelősségrevonás gyakorlatát is.
/mti/

--

- 10 -

bb 12. nagyobb választékbővítés helyett a meglevő termékekből biztosít folyamatosabb ellátást a második félévben az élelmiszeripar

i jf/gg gi sl -cz

1975. július 23.

kiegyensúlyozott, zavartalan élelmiszerellátásra lehet számítani a második félévben - erről tájékoztatták az mti munkatársát a mém-ben. az alapvető élelmiszerek mellett minden eddiginél nagyobb arányban jelennek meg az üzletekben a korszerű, egészséges táplálkozást segítő ételek és a nők második műszakját megkönnyítő tartósított, feldolgozott készítmények. a kiskereskedelmi bolti forgalom élelmiszerekből és élvezeti cikkek-ből idén várhatóan 7,7 százalékkal meghaladja a tavalyit, ez a növekedési ütem az év második felére is jellemző lesz.

a husok és huskészítmények forgalma idén 4,4 százalékkal haladja meg az elmúlt évit. a második félévben jelentősen, több mint 13 százalékkal növekedik a marhahús-értékesítés, sertés-tőkehusból annyit adnak el, mint tavaly július eleje és december vége között. a kereskedelem munkájának megkönnyítésére az ipar a második félévben budapesten és néhány vidéki városban a vágott marhát nem negyedekben, hanem nyolcadokban szállítja ki, s ezzel gyorsítják az eladást. az őszi és téli hónapokban az egész évre jellemző - 4,4 százalékos - forgalomnövekedés még nagyobb mértékű lesz, eléri az 5,6 százalékot. az ipar nem tervezi újabb termékek gyártását, inkább azon igyekezik, hogy a meglevő, különben is gazdag választék mindenkor kapható legyen az üzletekben. a kereskedelemmel közösen három kategóriába sorolták a huskészítményeket árusító üzleteket és meghatározták az ott értékesített választékot. a legszükségesebb termékeket az ipar a kiskereskedelemmel kötött szerződés alapján folyamatosan szállítja majd, ilymódon a kis üzletek kínálata állandó jellegű lesz. növelik viszont a csomagoltan árusított huskészítmények választékát, a második félévben budapesten naponta 40 mázsa tőkehúst és 30 mázsa huskészítményt csomagokban adnak el a vevőknek. vágott baromfitól és tojásból a termelők és az ipar biztosítja a lakosság zavartalan ellátását; a vállalatok idén 5650 vagonnyi árut adnak a belkereskedelemnek, mintegy 400 vagonnal többet, mint egy évvel korábban. a mennyiség felét a második félévben küldik az üzletekbe. várhatóan több tojást értékesítenek majd, mint tavaly ilyenkor, az előirányzat 140 millió, szemben az elmúlt évi 132 millióval.

a tej- és a tejtermékek iránt fokozódik a kereslet. az ipar az év végéig mintegy 5 százalékkal több fogyasztói tejet küld a kereskedelemben, mint az elmúlt év azonos időszakában. érdekes, hogy a budapesti értékesítés most lassabban növekszik, mint a vidéki, az azzal magyarázható, hogy egész sor vidéki települést kapcsolnak be a központi tej- és tejtermék forgalmazásba. a tejipar sem tervez különösebb választékbővítést, szintén azon vannak, hogy maradéktalanul kielégítsék a már meglevő termékek iránt mutatkozó keresletet. a lakosság 94 százaléka már pasztörözött tejet vásárolhat.

/folyt. köv./

- 11 -

10870

bb 12. /nagyobb választékbővítés ..... 1. folyt./gi

az otthoni munka könnyítésére több konzerv kerül a belkereskedelmi hálózatba. az elmúlt év azonos időszakához képest egy-negyedével nő a főzelékfélék forgalma és egyötödével fokozzák a savanyúságok gyártását. az összes konzerváruból, mindent egybevéve, 9 százalékkal többet vihetnek haza a háziasszonyok. a kereskedelem az ipartól az elmúlt hónapokban a vártnál kevesebb hus- és ételkonzervet rendelt, ezen a helyzeten pótszerződéskötésekkel segítenek. lényegesen több gyorsfagyasztott terméket adnak el a második félévben, különösen a mirelit-gyümölcsök és a különféle kész ételek gyártását és értékesítését fokozzák. nyolc százalékkal több édesipari termék elégíti ki a keresletet, továbbra is kínálati pozícióban marad a növényolajipar. folyamatos lesz a cukorellátás. a tavalyihoz képest nem növekszik a kenyérfogyasztás, ellenben mintegy 3 százalékkal több péksütemény kerül az üzletekbe. /mti

-. -

bb 13. új iskola, óvoda, bölcsőde épül sárváron

vid.- fm gi -cz

1975. július 23.

új nyolctantermes iskola épül sárváron. létesítésére mintegy 12 millió forintot költenek, s a tervek szerint az új tanévre átadják rendeltetésének. az iskolát úgy építik, hogy a következő években újabb nyolc tanteremmel bővíthessék.

megkezdtek a városban 75 személyes óvoda és 60 személyes bölcsőde építését is. mindkét gyermekintézmény még ebben az évben elkészül. létesítésükre nyolc és félmillió forintot költenek. az építkezést a város üzemei, vállalatai, intézményei jelentős anyagi hozzájárulással, a lakosság pedig társadalmi munkával is segíti. /mti/

-. -

bb 14. gyermekbutorok exportra - új garnitúrák a házigyári lakásokba

vi.-fm gi -cz

1975. július 23.

a győri cardó butorgyár - a népszerű fiorenzo, rába, opál, garnitúrák után - gyermekbutorok gyártását kezdte meg az nszk-beli megrendelője tervei alapján. az új butorgarnitúra 24 elemből áll, és belőlük tetszés szerint állítható össze a szoba berendezése. a tömöttfa utánzatu bordázott felületű butorból 7 millió forint értékűt szállítanak az nszk-ba, lehetőség van hazai értékesítésre is. *de*

/folyt. köv. / *Tb 9m*

- 12 -

bb 14. ;gyermekbutorok .... 1. folyt./gi

egy másik győri cég gyártmányai, a győri asztalosipari szövetkezet által készített butorok a házigyári lakásokban közkedveltek. a szövetkezet a butorválaszték kiegészítéseként elsősorban olyan termékeket gyárt, amelyek a házigyári lakásokba illenek: például görgőslábas fotelok, zsurasztalok, dohányzóasztalok. elkészült a szövetkezetben egy új butor mintapéldánya is, melynek sorozatgyártását a közeljövőben megkezdik. a kétféle változatu, variálható szekrénysor a réka és a marika fantázianeveket viseli. mindkét butor a házigyári szobák méreteihez igazodik. /mti/

-. -

bb.15. kisáruházat adtak át békéscsabán

vid/ká/a/hgy

1975. július 23.

a békés megyei élelmiszerkiskereskedelmi vállalat szerdán délelőtt békéscsabán, az orosházi uton, új abc kisáruházat nyitott. a város munkáslakta területében üzemelő 320 négyzetméter alapterületű önkiszolgáló rendszerű áruház tervezett havi forgalma meghaladja majd az egy millió forintot. /mti/

-. -

bb 16. learatták a búzát az ország legnagyobb termelőszövetkezetében

vid.-ká gi hgy

1975. július 23.

az ország legnagyobb közös gazdaságában, a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezetében befejeződött az aratás. összesen 4400 hektár termését kellett betakarítani, s ebből háromezer hektár volt a buza. huszonkilenc kombájn dolgozott a földeken, s az aratásra alkalmas napok minden óráját kihasználták. 35 pótkocsis vontató szállította a szemet a kombájnyszerűkre. a szárítás és tisztítás után a szövetkezet 22 szállító járműve hordta a termést az átvevőhelyre, a püspökladányi gabonafelvásárló vállalat telephére.

ahogy a nádudvari határban végeztek a munkákkal, a vörös csillag termelőszövetkezet nagyteljesítményű kombájnjai a szomszédos termelőszövetkezetekbe indultak segíteni. /mti/

-. -

10.45/gi

-13 -

Tb 1150

bb 17. intenzív szunyogirtás győrtt és a soproni üdülővidéken
vid.-ká gi hgy 1975. július 23.

a vizek városában, győrtt, a folyókon levonuló árhullámokat szunyoginvázió követte, sok kellemetlenséget okozva a lakosságnak. a városban ezért kedden és szerdán nagyszabású szunyogirtó akciót hajtottak végre. a város belső területein mesterséges ködtakarót képeztek, miután ez a módszer felel meg legjobban a környezetvédelmi követelményeknek. ahova a köd le száll, ott elpusztulnak a rovarok. a város külső kerületeiben és a folyópartokon helikopteres szunyogirtást folytatnak a közeli napokban. erre a célra a móri állami gazdaság helikopterét bérlti győr város tanácsa.

szunyogirtási akció előkészületei kezdődtek meg mosonmagyaróvárott is. sopron üdülőnegyedében, a lövérekben a több hétig tartó szunyogirtási akció jelenleg a közepénél tart. ott permetezőgépekkel pásztázzák végig a szunyogtanyákat. /mti/

-. -

bb 18. alkotóház lesz a ráckevei kastély

vid.-gö/mné - ká gi hgy 1975. július 23.

hosszu ideig bizonytalan volt^a ráckevei savoyai kastély sorsa. 1702-ben, kora neves építészének, johann lucas hildebrandt-nak tervei alapján készült barokk épületnek sokáig nem volt gazdája, s karbantartás híján károsodás érte. bár az országos műemléki felügyelőség rendbehozatta a kupolatermet és felette a tetőzetet, az oldalszárnyakat nem kimélte az idő. a múlt évben született döntés nyomán megoldódott az európai-hírű műemlék helyzete. több tervező intézet közösen vállalkozott helyreállítására és hasznosítására. a kastélyból az építészek alkotóháza és üdülője lesz, de a kupola és a stukkós terem továbbra is a nagyközönség rendelkezésére áll- időszerű kiállításokat rendeznek benne.

a kastélyban lakó családokat és intézményeket már korábban kiköltöztették. egyedül a csepel-sziget és a kiskunság néprajzát, történetét, valamint az egykori dunai halászok, vizimolnárok életét, munkáját bemutató árpád múzeum birtokolja a kastély jobb szárnyát. az értékes gyűjtemény elhelyezéséről is gondoskodtak: ráckevén, a kossuth lajos utca egyik emeletes épületében még ebben az évben új otthont kap a múzeum. /mti/

-. -

11,05/gi

11156

- 14 -

bb.20. halálos balesetek

tr/fé hgy 1975.július 23.

dunaujváros határában a 6-os számú főútvonalon peter mejsnár 39 éves gépkocsivezető csehszlovák állampolgár povázskai lakos személygépkocsijával az út menetirány szerinti jobboldalon fának ütközött. a baleset következtében a gépkocsi kigyulladt, és a személygépkocsi vezetője, valamint 40 éves felesége és 16 éves leánya a gépkocsiban benneégett. beáta nevű 11 éves lányukat súlyos égési sérüléssel szállították kórházba. a körülmények tisztázására vizsgálat indult.

pest megyében kosd határában puskás józsef 29 éves szerelő, kosdi lakos egy megrongálódott, vagy meghibásodott kombájn alá fekdüt, javítás céljából. a lenin tsz. által a nyári szünetben alkalmazott tóth lászló 14 éves tanuló ezalatt felment a vezető-fülkébe, megnyomta az indítógombot és a kombájn elgázolta puskás józsefet, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

-. -

bb.19. fiatalok nemzetközi cserelátogatása csongrádban

vid-/ká/fé hgy 1975.július 23.

csongrád megye testvérterületéről, a lengyelországi lodzi vajdaságból harminc középiskolás érkezett szegedre. a lengyel fiatalok, magyar társaikkal együtt, két hétig dolgoznak a kiszvédnökséggel épülő szeged-környéki olajipari beruházások meggyorsításán, majd pihenésként egy hétig a balaton partján üdülnek.

a csongrád megyei kisz bizottság meghívására a szovjetunióbeli ogyesszából husz pionir nyaral két hétig hazánkban. hasonló látszamu csongrád megyei uttorócsoport ugyanakkor két hétig ogyesszaban vendégeskedik.

a szegedi ifjusági napok eseményeire, a finnországi turku-ból és a lengyelországi lodzi területről érkeztek ifjusági vezetők. a hét végi kulturális eseményeken turkui ifjusági művészeti együttes is közreműködik. /mti/

-. -

11.35/fé

-15-

1260

bb.21. „tantárgy,, lett a konyhaművészet a balatoni nyári egyetemén

vid-/kz/fé -cz

1975.julius 23.

veszprémben, a 18.balatoni nyári egyetem hallgatói szerdán a jellegzetes magyar ételekkel és italokkal ismerkedtek meg. a balatonfelvidék szőlő- és gyümölcskulturájáról takács lászló, a veszprém megyei tanács osztályvezető helyettese tartott borkóstolóval egybekötött előadást. egyetemi „tantárgy,, lett a magyar konyhaművészet is, amelynek bemutatását lontai egon, a hungarhotels igazgatóhelyettese vezette, majd a bakonygaszt vendéglátó vállalat tartott ételbemutatót./mti/

--

bb.22. csongrádban a kalászosok hetven százalékát betakarították

vid-ká/fé -cz

1975.julius 23.

csongrád megyében a 100.000 hektárnyi őszi kalászos mintegy 70 százalékát betakarították. az elmúlt tíz napban nem hullott számottevő csapadék, de így is rendkívüli nehézségekkel kell megküzdeniök a kombájnosoknak. most már zömében olyan területek maradtak hátra, amelyeket belvizek sanyargattak, a makói gazdaságokat pedig a belvizek mellett a maros-gátak mentén fel-tört fakadóvizek is sújtották, a mélyfekvésű táblák még mindig sárosak. ezeken sok dolguk akad a lánctalpas rizskombájnoknak és a lánctalpasra átalakított arató-cséplő berendezéseknek. ör-vendetes jelenség viszont, hogy az utóbbi napokban a gabonaszem-ek nedvességtartalma lényegesen csökkent. egy gondtól, a szári-tástól, egyre inkább megszabadulnak a gazdaságok. a csongrád me-gyei malmokban megkezdték az új buza őrését./mti/

--

bb.23. komárom megye képviseli hazánkat a csehszlovákiai országos mezőgazdasági kiállításon - utnak indították az első szállítmányt

vid/kz/a/-cz

1975. július 23.

már hatodizben rendezik meg az idén a csehszlovákiai ceske budejoviceben az éltető anyaföld című országos mező-gazdasági kiállítást. az idei, augusztus 23-tól szeptember 7-ig tartó bemutató az eddigieknél is jelentősebb lesz, hi-szen a csehszlovákia felszabadulásának 30.évfordulójához kap-csolódó eseménysorozathoz tartozik. /folyt.köv./

12.10/a

- 16 -

16/1370

bb.23./ komárom.....folyt./-a

a nagyszabású kiállítás,, népek barátsága,, pavilonjában vala-mennyi szocialista ország együttesen szemlélteti majd fejlődé-sét, emellett külön-külön is bemutatja mezőgazdasága eredmé-nyeit. mivel a kiállítás egybeesik a budapesti omék-vel, magyar-országot komárom megye képviseli. a kiállítási anyagok első ré-szét kedden indították utnak tatabányáról.

a választás nemcsak azért esett komárom megyére, mert test-véri kapcsolatban áll a dél-csehországi területtel/ ennek központ-ja ceske budejovice/, hanem azért is, mert mezőgazdasági nagyü-zemei - elsősorban az iparszerű termelési rendszerek térhódításával - kimagasló eredményeket ért el az utóbbi években. 1970-74 kö-zött az országos évi 5,5 százalékkal szemben 12 százalékkal növelte a termelését. tavaly ebben a megyében az hektárra jutó bruttó termelési érték 32 százalékkal volt több az országos átlagnál.

tizenkét komárom megyei kiállító szerepel majd. az ipar-szerű termelési rendszerek hazai úttörője - a bábolnai mezőgazda-sági kombinát - világhírű tetra baromfitenyészetét és az ipar-szerű kukorica termelési rendszer mutatja be fotókkal, makettek-vel. szerepel a kiállításon a bábolnai technológiát már 300 000 hektáron alkalmazó ikr közös vállalat is. a termelőszövetkeze-tek feldolgozott terményeiket, így többek között az ászári, export-ra kerülő palackozott borokat, a gyermelyi kiváló minőségű tészta-fajtákat, a tokodi savanyító üzem gyártmányait, állítják ki. jól példázza a megye fejlett iparának és fejlett mezőgazdaságának kap-csolatát, kölcsönhatását a tatabányai delta ktsz és a tatabányai színbányák kiállítási anyaga. a szövetkezet a modern baromfitartás korszerű kellékeit, valamint új silótornyát és a hozzá tartozó etető láncrendszert mutatja be, működés közben. a színbányák vál-lalat számos országba exportált, mezőgazdasági célokat szolgáló szennyvíz tisztító berendezéseit szemlélteti a tablókön. /mti/

--

12.20/a

16/1370

- 17 -

bb.24. az idén száz, az ötödik öt éves tervben hétszáz diósgyőri dolgozó jut lakáshoz

vid-kz/fé -cz

1975.julius 23.

a diósgyőri Lenin kohászati művek száz dolgozója jut 1975-ben lakáshoz. a vállalat, amely az utóbbi 4 évben hármyszázötven családot juttatott lakáshoz, százötvennek pedig építési kölcsönt folyósított, ezután is több formában is támogatja dolgozóit a lakásgondok megoldásában. szerdán is harmincnégy családi ház építési kölcsönéről döntöttek. ebben az esztendőben tizenhat tanácsi és tíz szövetkezeti lakásba is beköltözhetnek majd a Lenin kohászati művek dolgozói. 1975-ben a vállalat mintegy hatmillió forintot költ különböző formákban a munkások lakáshoz juttatására.

az ötödik öt éves tervben tovább szélesedik diósgyőrben a munkáslakás építési akció. a városi tanács, a Lenin kohászati művek és a diósgyőri gépgyár összefogásával, miskolc délkeleti részén, a bükk lábánál lévő komlóstetőn ötszáz lakás épül. ebből négyszáz jut majd a Lenin kohászati művek dolgozóinak. az építkezés 1976 második felében kezdődik meg. a tetszetős, két, három szintes lakóházakba az első „tulajdonosok”, 1977-ben költözhetnek majd.

a munkáslakás-akciót kiegészítve, az ötödik öt éves tervben a Lenin kohászati művek kétszáz dolgozója családi házának felépítéséhez is segítséget nyújt. ezen felül pedig száz dolgozóját segítő tanácsi és tanácsi értékesítésű lakáshoz./mti/

-. -

bb.25. időjárásjelentés

fé -cz

1975.julius 23.

a meteorológiai intézet jelenti július 23-án szerdán 13 órakor:

napos idő

közép-európa fölött lelassultak a légmozgások. az alpok nyugati térségétől egészen ukrájnáig a lassu, szárító hatású leszálló légmozgások határozzák meg az időjárást, így ezeken a területeken kevés nappali felhőképződés, hajnali párasodás, és gyenge légmozgás jellemzi az időjárást. a változékony, csapadékos időjárást hordozó hűvös és nedves óceáni levegőhullámok a kontinens északi felén vonulnak nyugatról kelet, északkelet felé. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárásában nem várható lényeges változás, a hőmérséklet az évszaknak megfelelően alakul.

/folyt.köv./

12.30/fé

-18-

Tb 1350

bb.25./ időjárásjelentés...folyt/fé

hazánkban kedden napközben többfelé megnövekedett a felhőzet, de csapadékot csak a borsöny-, szolnok megye és heves megye térségéből jelentettek az ott kialakult zivatarokat kísérő záporokból. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában 20 mm alatt maradt, csupán jászberényben mértek 27, balassagyarmaton pedig 31 mm-t. a nappali felmelegedés kevéssé még elmaradt az évszaknak megfelelőtől, a hőmérséklet csúcscsértéke az ország nagy részén 23-28 fok között váltakozott. éjszakára jelentősen csökkent a felhőzet, és hajnalra 12-17 fokig hűlt le a levegő. napfelkelte körül egy-két helyen gyenge köd képződött, amely azonban néhány óra múltán már feloszlott. szerdán délelőtt kevés gomolyfelhőképződés, száraz, napos idő volt. a zavartalan napsütés következtében már 11 órára 24-27 fokig emelkedett a levegő hőmérséklete. ugyanekkor a balaton vizének hőmérséklete 24 fok volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 21.9 fok volt, a százéves átlagnál 0.2 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, változatlan.

várható időjárás csütörtök estig:

-----
keves nappali felhőképződés, legfeljebb egy-két helyen záporral, zivattal.

hajnalban helyenként párasodás, egy-két helyen átmenetileg gyenge köd.

mérsékelt, időnként kissé élénkebb, változó irányú szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 27-31 fok között.

a duna vízállása budapestnél 563 cm/mti/

-. -

12.40/fé

-19-

Tb 1350

bb.27. gyorsítani kell a rozs aratását szabolcsban

vid/kz/a/-cz

1975. július 23.

meg kell gyorsítani a rozs betakarítását a megyében - hangoztatták a szabolcs-szatmár megyei mezőgazdasági operatív bizottság szerdai ülésén. egyébként a közbejött esőzések ellenére jól halad a kalászosok betakarítása a megyében. a területnek több mint 70 százalékaról már tető alá került a kenyér- és takarmánygabona. a búzának nagyobb, a rozsnak kisebb hányadát takarították be. több mint 6000 vagon kenyérgabonát pedig már át is adtak a felvásárló vállalatnak.

a még lábön álló mintegy 12-13 000 hektár rozstermés azonban a földön fekszik, a talaja erősen gyomosodik, betakarítása egyre nehezebbé válik. újabb esőzések esetén pedig a szem is kicsirázik. a termés megmentése igen fontos üzemi és népgazdasági érdek. ezért az operatív bizottság javasolta: hívják fel az érintett nagyüzemek vezetőinek figyelmét, hogy az eddiginél is jobban használják ki a gépátcsoportosításokban rejlő lehetőségeket e munka meggyorsítására. még abban a esetben is vegyék igénybe a felajánlott gépeket, ha csak néhány napra való aratnivalójuk van, mert újabb esőzések napokkal késleltethetik a befejezést, ami nagyobb szemvesztéssel jár. legalább husz gazdaságban már végeztek e fontos munkával. több mint 50 kombájn már a szomszédos gazdaságokban dolgozik. az ilyen gépek száma naponta növekedhet. a szamosmenti állami gazdaság, amely szintén végzett az aratással, szerdán 5 nagyteljesítményű kombájnját ajánlotta fel. minden remény megvan tehát a megyében arra, hogy kedvező időjárás esetén a jelenleginél is nagyobb szervezettséggel augusztus első napjaiban az egész megyében befejezzék az aratást. /mti/

--

bb.29. megkezdődött a kombájnok vándorlása tolnában

vid/kz/a/-cz

1975. július 23.

az aratásnak már csaknem a háromnegyed részét elvégezték tolna megye állami és szövetkezeti gazdaságai. a búzának is körülbelül 72 százaléka biztos fedél alatt van.

/folyt.köv./
12.40/a

- 20 -

bb.29./ megkezdődött.....folyt./-a

sok mezőgazdasági üzem, köztük a dalmandi állami gazdaság, az alsótengelicí kísérleti-és a lengyeli tangazdaság, továbbá a szedresi, varsádi, a mucsi, a dunakömlődi, a mözsi, a györkönyi, a tolnanémedi, a pári és a dunaföldvári tsz befejezte az aratást. a nagy munkán tullevők segítik a társ-gazdaságokat. így például a dalmandi állami gazdaság, a tamási gazdaságban, az alsótengelicí kísérleti gazdaság nagydorogra, a szedresi petőfi tsz medinára, a dunakömlődi szabadság tsz madocsára, a varsádi dózsa tsz gyönkre, a dunaföldvári alkotmány tsz a helyi aranykalász és virágzó tsz-be irányította kombájnosaikat.

--

bb.32. átadták az ezredik munkáslakást dunaujvárosban

vid/a/-cz

1975. július 23.

dunaujvárosban, a ^{cs}strum városrészben szerdán átadták az ezredik vállalati támogatással épült, otp- munkáslakást. a jubileumi lakásba furják jános, a dunai vasmű dolgozója és felesége költözött be. a fiatal házaspár az új otthonhoz a szociál-politikai kedvezmény mellett 70 ezer forintos otp hitelt, a dunai vasműtől 49 ezer forint kamatmentes kölcsönt, és 15 ezer forint készpénz-segítséget kapott. egy meglepetés is várta az ezredik lakás tulajdonosait: a dunai vasmű az összkomfortos lakáshoz hűtőszekrényt ajándékozott.

dunaujvárosban 1971-ben kezdődött a kedvezményes munkáslakás építés, s az elmúlt öt év alatt évente 200-230 lakás ter-ven felüli építését segítette a dunai vasmű nyereségrészesedése terhére. /mti/

--

12.45/a

- 21 -

Tó 1350

bb.28. az utolsó harmadába lépett az aratás baranyában - dunai uszályokkal szállítják a búzát budapestre

vid/kz/a/-cz

1975. július 23.

a baranyai búzatáblákon szerdán az utolsó harmadába lépett az aratás. az időjárás most kifejezetten kedvez a mecsek vidékén gazdálkodó mezőgazdasági üzemeknek. az ország más tájaitól eltérően az utóbbi tíz napban nem zavarta meg eső a munkát és így folyamatosan dolgozhattak a gépek. ennek köszönhető, hogy amíg a termés első harmadának betakarításához még két hétre volt szükség, a második harmadát egy hét alatt learatták és elcsépelelték a kombájnok. a szakemberek biznak abban, hogy amennyiben továbbra is kedvező marad az időjárás, akkor optimális időben - július végéig - sikerül betakarítani a termést a mecsek vidékén. ez azért is fontos volna, mert így elkerülhetik a kalászosok túlérését és elejét vehetik a nagyobb arányu szempergésnek. a baranyai gabonaterület utolsó harmadának learatása azonban küzdelmes munkának ígérkezik, próbára tesz embert és gépet egyaránt. időközben ugyanis felnöttek és megerősödtek a vetésekben lévő gyomnövények, s emiatt lassabban haladnak a gépek. gyakran meg kell állni, mert a zöld növények valósággal behálózják a kombájnok vágószerkezetét. mind több a törés, a géphiba. s most már az embereken is mutatkoznak a fáradtság jelei, nagy erőfeszítésbe kerül tehát, hogy helyt álljanak a nyújtott műszakokban. szerencsére most már napról napra vannak olyan termelőszövetkezetek, amelyek végeztek a munkával, ezek a szomszédok segítségére küldik a kombájnjaikat és ily módon pótolni tudják a kiesett gépeket. a baranya megyei gabonafelvásárló vállalat telepein rendkívül meggyorsult a buza átvétele, mivel - a száraz időszaknak köszönhetően - nem kell már szárítani a terményt, a kombájnszérőről közvetlenül a magtárba kerülhet. a mohácsi sikszágon termelt kenyérgabonát a szállítási költségek csökkentése végett dunai uszályokkal továbbítják budapestre. eddig négy uszályt raktak meg a mohácsi kikötőben: együttvéve 250 vagon buza került a hajók gyomrába. a buza minősége jó: a hektolitersúlya kevéssel 80 kiló alatt van, tisztasága pedig 97-98 százalékos. a következő napok, hetek során további 250 vagon kenyérnekvalót küldenek mohácsról vízi úton a fővárosi malmokba./mti/

13.00/a

-22-

10/1350

bb.30. eszperantó esküvő pécssett

vid-kz/fé -cz

1975.július 23.

kedves esemény színhelye volt szerdán a pécsi „boldogság háza,,: eszperantista fiatalok - egy magyar lány és egy ndk-beli fiú - kötötték házasságot. pogány ágnes, a pécsi nemzeti bank ügyintézője és helmuth schiller, egy lipcsei középiskola nyelvtanára eszperantó esküvőt tartott. zöld csillagos zászlócskák jelezték, hogy az ifju pár és a násznép tagjai a nemzetközi nyelv barátai közé tartoznak. a hivatalos szertartás magyar nyelven történt, a gratulációk azonban már eszperantóul hangzottak el. a két eszperantista fiatal házassága romantikus körülmények között jött létre. a magyar eszperantó szövetség és a magyar természetbarát szövetség minden év nyarán megrendezi a természetbarát eszperantisták nemzetközi találkozóját a mecseki hegyek között fekvő abaligetén. a fiatal pár a múlt évi találkozáson ismerkedett össze./mti/

.-.

bb.26. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke július 23-án 13 óráig:

se fé

1975.július 23.

1. a metroról
2. a tokaji irótábor
3. főiskola csepelen
4. hangverseny
5. szakmai utánpótlás
6. múzeum cákon
7. kiállítások
8. délszálv klub
9. a szabó ervin könyvtár kötetei
10. tuzokok borsodban
11. a legfőbb ügyészség vizsgálatai
12. élelmiszer ellátás
13. új iskola sárváron
14. gyermekbutorok expontra
15. kisáruház
16. aratás nádudvaron
17. szunyogirtás
18. alkotóház ráckevén
19. cserelátogatás csongrádban
20. balesetek
21. balatoni nyári egyetem
22. aratás csongrádban
23. mezőgazdasági kiállítás csehszlovákiában
24. lakásépítés diósgyőrben
25. időjárás
26. hírjegyzék

.-.

12.45/fé

-23-

10/1350

felhasználható: 17.00 órától!

bb.31. matyó lakodalmos mezőkövesden

vid/kz/a/-cz

1975. július 23.

a borsod megyei idegenforgalmi hivatal rendezésében szerdán ismét megtartották matyó föld központjában - mezőkövesden - a szinpompás matyó lakodalmast. a bemutatón részt vettek a tokaj-hegyaljai szőlészeti és borászati nyári egyetem hat országból érkezett hallgatói is.

a vendégeket a hagyományok szerint népviseletbe, matyó mintával kivarrótt lobogós,, borjuszáju,, ingbe öltözött vőfélyek fogadták, megkinálták egy-egy korty pálinkával, megajándékozták egy-egy rozmaring,, rezgővel,, . ezt követően a népviseletbe öltözött ,, nász nép,, elevenítette meg a leánykérés, az esketés, majd a bucsuztatás,, szertartását,, . a lakodalmos nép, valamint a vendégek közösen vonultak a matyó rózsza étterembe, ahol a hagyományos matyó lakodalmos ételeket szolgálták fel: a csiga tésztás huslevest, paparikáscsinkét, töltöttkáposztát, valamint a matyó kalácsot. a vendégek és a,, nász nép,, együtt roptá a matyó csárdást és a menyasszonytáncot./mti/

-. -

bb.33. husz textilgyár, hetvenegy kiállító művész mutatkozik be szombathelyen a ii. ipari textilművészeti biennálén

vid/a/-cz

1975. július 23.

az idén másodszor rendezik meg szombathelyen a savaria muzeumban az ipari textilművészeti biennálét. a kiállítás főlött védnökséget vállalt a könnyüipari és a kulturális minisztérium, az iparművészeti tanács, a magyar képzőművészek szövetsége, az országos műszaki fejlesztési bizottság és vas megye tanácsa..

/folyt.köv./
13.05/a

- 24 -

16140

bb.33./ husz textilgyár....folyt./-a

a biennálé célja, hogy rendszeres bemutatkozási lehetőséget biztosítson a textilgyáraknak és az ott dolgozó textilművészeknek. ez a bemutatkozás is hatékonyan szolgálja a magyar ipari esztétika, a gyártmányfejlesztés, valamint a közizlésfejlesztés ügyét.

a biennálék kiállítási témaköre változóan öleli fel a textilipar teljes területét. az idei kiállításon, - amelyet augusztus 9-én nyitnak meg - husz textilgyár hetvenegy kiállító művésze mutatkozik be.

a zsüri egy kiemelt első díjat, két első díjat, hét második és 11 harmadik díjat alapított. a gyárak és a kivitelezésben résztvevő műszakiak a díjnyertes textilek előállításáért külön elismerésben is részesülnek.

az első biennálét 1973-ben rendezték meg szombathelyen. az itt első díjat nyert textilművészek és gyáraik lehetőséget kapnak arra, hogy külön kamarakiállításon mutakozzanak be. az önálló kiállítást kőszegen augusztus 10-én nyitják meg. /mti/

-. -

bb.34. felújítják a régi széndioxid kutakat és ujakat is furnak

vid/a/-cz

1975. július 23.

ritka és értékes természeti kincsünk a répcelaki gáz - a széndioxid . a gyár környékén telepített széndioxid kutak mélyek. általában kétezer méter mélyről jön fel a gáz, amelyet azután tisztítani kell, hogy használhatóvá tegyék. a répcelaki gyár jelenleg már 99,99 százalékos tiszta gázt állít elő. az elmúlt évek során jócskán kikezdte a széndioxid a bélésű csöveket ezért ezeket cserélni kell. e munkát az okgt dunántúli kutató és feltáró üzeme végzi. elsőként a 24-es számú kut bélésű csöveit cserélték ki. a mintegy kétezer méter mély kut 1400 méter hosszú csőszakaszát ujitották fel. a kutak csőrendszerét folyamatosan cserélik ki, ezenkívül új széndioxid termelő kutakat is furnak, kettőmihályiban és négyet répcelakon . az első új kut furásánál jelenleg már több mint 1200 méternél tartanak. három műszakban dolgoznak a széndioxid mezőkön, s munkájuk várható eredménye lesz, hogy a szénsavgyár az eddiginél jobban ki tudja majd elégíteni a hazai és külföldi igényeket./mti/

-. -

13.15/a

- 25 -

16140

bb.35. határidő előtt új gyermekintézmények

vid/a/-cz

1975. július 23.

a hajdu megyei állami építőipari vállalat szocialista brigádjának kongresszusi és azt követő felajánlásaiban első helyet kapott az új oktatási intézmények határidő előtti, kifogástalan minőségben történő felépítése. a kollektívák vállalásai jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy már ebben az évben átadásra kerül debrecenben a burgondia utcai lakótelepen a 120 személyes bölcsőde, a vénkertben a kétszáz személyes óvoda és a 120 kisgyermek elhelyezésére alkalmas bölcsőde. még július végén átvehetik a nevelők a kardos utcai tizenkét tantermes iskolát s ez év végére elkészítenek egy tizenkét tantermes iskolát debrecenben a bocskai téren, valamint a tizenhat tantermet a vénkertben. az utóbbi határideje 1976 május 30-a volt.
/mti/

--

bb.36. fogadás az egyiptomi nagykövetségen

t/bc/zsu/hi/a/-cz

1975. július 23.

wagih m. roushdy, az egyiptomi arab köztársaság budapesti nagykövete az egyiptomi nemzeti ünnep alkalmából szerdán fogadást adott a nagykövetségen.

a fogadáson részt vett dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi államtitkár, garai róbert külügyminiszterhelyettes, oláh istván altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, varga istván, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője, s a politikai, a gazdasági, a kulturális élet több más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is./mti/

--

13.30/a

16140

- 26 -

bb.39. egymillió háromszázezer forint gazdasági bírság jogtalan hasznoszerzésért

vid/kz/a/-cz

1975. július 23.

a gyulai megyei bíróság szerdán tárgyalta az orosházi kazánjavító és általános szerelőipari szövetkezet jogtalan hasznoszerzésének ügyét. a szövetkezet az általa gyártott thermopress rendszerű kazánokhoz tökéletes importból beszerzett olaj-és gázégők, vezérlőszerelvényeinek árát a kohó-és gépipari minisztérium, valamint az árhivatal előírásaitól eltérően, nem a tényleges beszerzési áron, hanem annál lényegesen magasabb összeggel szerepeltette számláin. ezzel a szövetkezet 1,429.949 forint jogtalan hasznosra tett szert.

a gyulai megyei bíróság a szövetkezetet a jogtalan hasznoszerzésben marasztalta el és ellene 1.300.000 forint gazdasági bírságot szabott ki, kötelezte továbbá 39 000 forint eljárási illeték megfizetésére. az ítélet kiszabásánál a bíróság figyelembe vette, hogy a szövetkezet a vizsgálat után 241,864 forintot vásárlóinak visszatérített. az ítélet nem jogerős./mti/

--

bb.37. diploma-díjakat adtak át miskolcon

vid/kz/a/-cz

1975. július 23.

a budapesti műszaki egyetem és a miskolci városi tanács 1973-ban szocialista együttműködési szerződést kötött. a szerződés értelmében a budapesti egyetem vállalta, hogy végzős hallgatóinak miskolc közlekedési, építészeti, városrendezési, mélyépítési problémáihoz kapcsolódó diploma munka feladatot ad. az első ilyen diplomaterveket az idén bírálták el, s közülük nyolcat díjaztak. a díjakat szerdán székely lászló a miskolci városi tanács elnökhelyettese adta át. a díjazott terveket a művészeti és propaganda iroda kamara-termében kiállításon mutatták be./mti/

--

13.45/a

161420

- 27 -

bb.38. sajtótájékoztató a külkereskedelem fejlesztéséről

t sl/tr/fé -cz

1975.julius 23.

udvardi sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes szerdán tájékoztatta az újságírókat a külkereskedelem fejlesztésének kérdéseiről.

mint mondotta, népgazdaságunkban a külkereskedelem jelentősége nagymértékben fokozódott. a korábbi években a nemzeti jövedelem minden egy százalékos növekedése a külkereskedelmi forgalom két százalékos fokozódásával járt, ez az arány tavaly és az idén már elérte a három és félszázalékot. össz-forgalmunkon belül tovább növekedett a szocialista országokkal folytatott kereskedelem részaránya. 1975 első felében a szocialista országokba 21 százalékkal többet exportáltunk, s onnan 47 százalékkal többet importáltunk, mint egy évvel ezelőtt. a szocialista exportunkban egyre inkább dominálnak a feldolgozott ipari termékek, ezek alkotják a kivitel 75 százalékát. ezekkel az államokkal külkereskedelmünk stabil, s dinamikusán tovább fejlődik. $\sqrt$ gépiport például egy év alatt 37 százalékkal $\sqrt$ nőtt. Szocialista

a dollárelszámolású országokkal ugyancsak nőtt a forgalom, ez azonban nem kiegyenlített. különösen az év első hónapjaiban igen nagyméretű volt a tőkés import növekedése. az első negyedévben 40 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban, miközben az export nem haladta túl a tavalyi szintet. a tőkés import növekedési üteme azóta lelassult. az első félévben 16 százalékkal volt magasabb, mint tavaly ilyenkor. e tendencia várhatóan folytatódik és a tőkés import az év végére valószínűleg nem haladja túl a tervben előirányzott szintet. tőkés áruforgalmunk mérlege így sem kielégítő, főleg azért, mert az export alacsonyabb, mint tavaly. ennek több oka van, köztük a tőkés piacok dekonjunkturája, a közös piac országaiba irányuló élőmarha és húsállítványok diszkriminatív korlátozása, s nem csekély mértékben az exportképes árualapok hiánya. tőkés kivitelünkben a gépek és berendezések aránya egy év alatt 35 százalékkal emelkedett, így is azonban még kis részét alkotják teljes tőkés exportunknak.

a tőkés piaci árak alakulásában bizonyos változások tapasztalhatók. importcikkeink egy részének ára emelkedett, másoké csökkent, tőkés exportunk áraira pedig általában a csökkenés jellemző. a cserearányok romlása az idén valamivel kisebb lesz a számítottnál.

/folyt.köv./
13.45/fé

Tóth

-28-

bb.38. / sajtótájékoztató 1.folyt/fé

a miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy az erőket most a tőkés export fokozására kell koncentrálni. a külkereskedelmi minisztérium más tárcák bevonásával exportbizottságot hozott létre, amely segíti a vállalatokat a tőkés export fokozását akadályozó tényezők elhárításában.

a továbbiakban arról szólt, hogy mind a szocialista, mind a tőkés országokból fokozódik a fogyasztási cikkek importja. a szocialista államokból az első félévben 22 százalékkal több közszükségleti cikket, például butort, elektromos háztartási gépet vásároltunk, mint tavaly ilyenkor, s kedvezően alakul a belkereskedelmi és szövetkezeti választékcseré is. az idén a választékcseré keretében a szocialista országokból már többet hozunk be, mint amennyit exportáltunk, vagyis a korábbi évekhez képest fordított helyzet alakult ki, és így javult a választékcseré egyensúlya.

a tőkés országokból az első félévben 21 százalékkal nagyobb összegért hoztunk be fogyasztási cikket, mint egy évvel korábban, e többletnek egy részét azonban a piaci áremelkedések idézték elő. kedvező jelenség, hogy folyamatosan és dinamikusán növekszik a fogyasztási cikkek behozatala a fejlődő országokból. idei vásárlásaink meghaladják a tavalyinak a kétszeresét.

részletesen szólt a miniszterhelyettes a termékstruktúra változásáról, amelynek máris vannak eredményei, de a fő feladatokat még ezután kell megoldani. szocialista exportunk struktúrája lényegében megfelel egy fejlett ipari ország export-szerkezetének, tőkés kivitelünkben azonban még távolról sem értük el a kívánt eredményt. a jelentősebb eredményeket az ágazati szerkezet változásában, főként a népgazdaságfejlesztési programban kialakult, vagy átalakult iparágak eredményeivel értük el, jóval kisebb az előrehaladás iparágakon, illetve vállalatokon belül a termékszerkezet változásában. érződik már a többi között a közuti járműprogram kedvező hatása. az idén több mint tízezer autóbusz, csaknem 50.000 hátsó futómű, és 20.000 rába-man motor készül hazánkban, nagyrészt export célokra. autóbuszainkat elsősorban a szovjetunió és az ndk vásárolja, de az idén mintegy 1.300 ikarus buszt szállítunk nem szocialista országokba is.

a ganz-mávag termékstruktúrájának átalakítása az elmúlt években szintén megkezdődött, befejezése azonban még időt vesz igénybe. a vállalat felvonói most kerülnek első ízben piacra, ezenkívül a vállalat olyan motorvonat exportjára is készül, amelyet szovjet üzemekkel közösen gyárt.

/folyt.köv./
14.00/fé

Tóth

- 29 -

bb.38. / sajtótájékoztató ...2.folyt/fé

a híradástechnikai és a műszeriparban már szintén tapasztalhatók a strukturaváltás jelei, hatásai erőteljesebben a következő időszakban érződnek majd. jó termékeknek ígérkeznek például a beloianisz gyár ugynevezett kvázi elektronikus telefonközpontjai, az orion gyár mikrohullámu berendezései, a műszeripar szervezés-technikai eszközei és automatikái. a komplett berendezések növekvő exportjával is számolhatunk. a negyedik öt-éves terv tőkés gépexportjából a komplett berendezések mintegy hat százalékot képviselnek, arányuk az ötödik ötéves tervidőszakban valószínűleg 15-18 százalékra növekszik.

a továbbiakban a nemzetközi munkamegosztás, a kooperáció és szakosítás előrehaladásáról számolt be a miniszterhelyettes. a negyedik ötéves terv elején a szocialista árucsereforgalomban öthat, az idén már 12-13 százalékot képviselnek a kooperáció, vagy szakosítás alapján gyártott cikkek. a szovjetunióba szállított termékeinknek 20-22 százaléka készül kooperáció alapján. egyre növekszik a szocialista nemzetközi gazdálkodó szervezetek jelentősége. jelenleg hat ilyen közös szervezet működik, jelentőségük a jövőben tovább fokozódik, ehhez azonban szükséges még néhány jogi, közgazdasági feltétel tisztázása, rendezése. sikeresen működnek a szocialista országok nemzetközi irodái is, például az intermetall, az interchim, vagy a nemrég megalakult interelektro. jelenleg hét ilyen irodának vagyunk tagja, és további, mintegy 30 szervezet alapítása van előkészületben. ezek a szervezetek a műszaki fejlesztés, tervezés és értékesítés koordinálásával a szocialista nemzetközi munkamegosztás elmélyítésének fontos eszközei. a kgst országokkal eddig mintegy 20 sokoldalú gyártásszakosítási és kooperációs szerződést hoztunk létre, a kétoldalú megállapodások száma pedig eléri a 150-et.

tőkés kooperációink elsősorban a műszaki fejlesztés szempontjából fontosak, de arra is alkalmasak, hogy tőkés külkereskedelmi mérlegünket javítsuk. tőkés külkereskedelmi forgalmunknak 4-5 százaléka bonyolódik le jelenleg kooperációs szerződések keretében, a kooperációk szolgáltatják a fejlett tőkés országokba irányuló gépipari exportunk 25 százalékát. tavaly például 62 kooperációs szerződés jött létre tőkés vállalatokkal, a megállapodásoknak kétharmada gépipari termékek közös gyártását érintette. a tőkés cégekkel kooperációt a magyar kormányzati szervek a jövőben is támogatják. legjelentősebb együttműködő partnereink természetesen továbbra is a szocialista országok, illetve azok vállalatai./mti/

14.15/dá

--

-30-

bb.40. a termelők új kombájnokkal gyorsítják meg az aratást

i/jf/gk/sl/a/-cz

1975. július 23.

a mezőgazdasági üzemekben nagy erőfeszítéseket tesznek az aratás meggyorsítására. az időjárás a korábbihoz képest az elmúlt két-három nappal valamivel kedvezőbbre fordult, lényegesen kevesebb helyről jelentettek záporokat, zivatarokat és a napsütés, valamint az enyhe széljárás jótékonyan felszárítja a kalászosokat. a legnagyobb gondot az okozza, hogy a mélyebben fekvő területeket a nehéz nagytestű kombájnok még mindig nem tudják megközelíteni - annyira eliszaposodott a talaj, - holott éppen ezeken a részeken lenne a legnagyobb szükség a növények levágására, a várhatóan eléggé nagy betakarítási veszteségek csökkentésére.

a betakarítás meggyorsítására a gazdaságok valamennyi gépüket munkába állították. miután a agrotröszt 50 000 forintos vásárlási utalvánnyal ösztönözte az üzemeket a raktáron lévő kombájnok megvásárlására, és a magyar nemzeti bank is hitelleket nyújtott a kellő anyagiakkal nem rendelkező gazdaságoknak, a vásárlási kedv megélnéült. ezt bizonyítja, hogy amíg július 9-15-e között mindössze 59 arató-cséplőgépet adtak el, július 15 és 20-a között már 124-et vittek el a telepekről. az agrotröszt szakemberei arra számítanak, hogy az augusztus 15-ig tartó kedvezményes „kombájn-vásár”, lehetőségeit a termelők még kihasználják, hiszen több mint 500 szk-5-ös gép vár még eladásra. az aratáshoz szükséges egyéb gépekből megfelelő az ellátás, folyamatosan érkezik külföldről a szállításhoz nélkülözhetetlen pótkocsi és a hazai üzemek is eleget tettek szerződéses kötelezettségeiknek. a mezőgép tröszt vállalatok az alkatrész-ellátás megjavítására eddig mintegy 480 millió forint értékű cseredarabot és alkatrészt gyártottak, a készlet egy része a külföldről vásárolt gépekhez szükséges. esetenként egyedi alkatrészeket is gyártottak, s ilymódon sikerült javítani a nagy nyári munkán dolgozó mezőgazdasági géppark műszaki ellátását./mti/

--

13.55/ a

-31-

bb.41. vidéki munkások - városi színházakban - tanácskozás egy országos akció eredményeiről és gondjairól

vid-kz/fé -cz

1975.julius 23.

a munkások művelődésének gyarapításáért indított országos akció keretében a szot és a kulturális minisztérium olyan utalványokat bocsát az üzemek rendelkezésére, amelyekkel a kijelölt színházakban meghatározott előadásokra ötven százalékos kedvezménnyel vásárolhatnak jegyet a munkások. az akció komárom megyei tapasztalatairól szerdán tanácskozást rendeztek tatabányán a szakszervezetek megyei tanácsánál. a kedvezményes látogatási utalványokkal a komárom megyei és a budapesti és a győri színházakban, valamint a megye művelődési intézményeiben rendezett színházi előadásokra válthatnak jegyeket. mint elmondották, főleg a szocialista brigádtagok és a fiatalok élnek ezzel a lehetőséggel. a szim esztergomi marógépgyárban a gyermekgondozási szabadságon lévő kismamák is juttattak a kedvezményes színházjegyekből. a munkások rendszerint kollektívan utaznak az előadásokra, és múzeum-, képtárlátogatásokkal egybekötött egészségügyi programot szerveznek. megyszerte kedvezően fogadták az új akciót, amely jó lehetőséget teremt arra, hogy a vidéki munkások rendszeresen eljussanak városi színházakba. az elmúlt évadban többek között a lábatlani vasbetongyár, a nyergesujfalui magyar viscosagyár, a bábolnai mezőgazdasági kombinát, a tatabányai cementgyár és az almásfüzitői timföldgyár dolgozói voltak színházi előadásokon a kedvezményes utalványokkal. az utalványok elosztásánál a szakszervezeti bizottságok figyelembe veszik a brigádok munkáját, hogy érvényre juttassák a kedvezmény juttalomjellegét.

a komárom megyei üzemek az elmúlt színházi évadban 1500 kedvezményes utalványt kaptak, s az új évadra már 5000-öt igényeltek. a tanácskozáson felhívták a figyelmet arra, hogy az új akció tömegessé válását egyes színházak furcsa eljárása akadályozza. ezek a színházak ugyanis - annak ellenére, hogy az akció kijelölt intézményei - nem váltják be a kedvezményes utalványokat. jó néhány üzem képviselői panaszolták a megbeszélésen, hogy több esetben is visszautasították a fővárosi színházak az előre bejelentett igényüket. az oroszvári városi művelődési központban vendégszereplő győri és békéscsabai színház sem fogadta el a kedvezményes utalványokat. a színházak ellenállása miatt az elmúlt évadban több száz utalványt nem tudtak felhasználni a megye üzemei. a tanácskozás résztvevői illetékes osztályainak, hogy központilag szerezzenek érvényt a rendelkezésnek, újra egyeztessék a programot a színházak igazgatóival, és biztosítsák a kedvezményes látogatási utalványok beváltását./mti/

14.30/fé

-.- javasolták a szot
-32- és a kulturális miniszterium

bb.42. üzletkötés huszmillió rubel értékben - sajtótájékoztató a bolgár nemzeti kiállítás zárónapján

t kg/be/sc/fé -cz

1975.julius 23.

szerdán a bolgár nemzeti kiállítás zárónapján vladimir videnov, bulgária budapesti nagykövete és peter ignatov, a kiállítás igazgatója sajtótájékoztatón összegezte a bemutató tapasztalatait. mint elmondották: a kiállítás sikeresen tölthette be szerepét a magyar és a bolgár nép barátságának elmélyítésében.

több mint 120 ezren tekintették meg a bolgár ipar és mezőgazdaság eredményeit, a bemutatón, s különösen a szakmai rendezvényeknek volt nagy sikerük, amelyeken több mint ötezer szakember vett részt. az üzletkötők is sikeresen zárták a kiállítást, hiszen 20 millió rubelt meghaladó értékű termékeket kötöttek szállítási szerződést. a már ismert bolgár termékek mellett - ilyenek a balkancar anyagmozgatási, rakodási gépei, a különböző numerikus vezérlésű szerszámgépek - egész sor új bolgár árucikk is elkelt az elmúlt két hétben. magyar vállalatok vásároltak nagy teljesítményű darukat, konténer-rakodógépeket, s zsebszámológépből is rendeltek egy nagyobb tételt a magyar partnerek. a mezőgazdasági gépek között a legnagyobb sikert a szőlőkombájn aratta.

Legnagyobb azonban annak a jelentősége - hangsúlyozta a nagykövet -, hogy a kiállítás látogatói közelebbről megismerkedhettek a szocialista bulgária harmincéves fejlődésének eredményeivel, a szakmai rendezvények résztvevői pedig a kapcsolatok kiépítésével lehetőséget teremtettek, hogy a következő öt éves tervidőszakban újabb együttműködések, kooperációk alakuljanak ki a két ország vállalatai között, és a két nép barátsága tovább erősödjék.

a kiállítás este 6 órakor zárta be kapuit./mti/

-.-

bb.43. országos tervpályázat a tiszai üdülőkörzetének építésére - ősszel kezdődik a terület fásítása

vid-/kz/fé -cz

1975.julius 23.

elkészült a tiszai vizlépcső üdülőkörzetének tervezését, építését koordináló szervezet, a közép-tiszavidéki intéző bizottság egyéves munkájának mérlege. korháry sz.nándor, az intézőbizottság titkára ezzel kapcsolatban elmondotta az mti munkatársának, hogy a bizottság és annak szervezetei egy év alatt komplex módon foglalkoztak az alföld leendő nagy üdülőkörzetének reális előkészítésével, a területrendezés és hasznosítás, a közlekedés és idegenforgalom fejlesztési feladataival. a viziterv dolgozik az üdülőkörzet komplex vízgazdálkodási koncepciójának véglegesítésén, a városfejlesztési tervező intézet pedig 1976-ban készül el a fejlesztési programmal./folyt.köv./

-33-

15kg

bb.43. / országos tervpályázat ...folyt/fé

ebben már a felülvizsgált regionális rendezési terv elvei érvényesülnek. a módosított terv szerint 640 hektár üdülőterületen 41.500 szállításiigényes üdülővendég, kiránduló és átutazó turista elhelyezését kell megoldani abádszalók, tiszafüred, kisköre-sarud és poroszló községben.

a kivitelezési munkák lényegében már az ősszel megkezdődnek azzal, hogy az üdülésfejlesztés első ütemére kijelölt tiszafüredi magaspart és a kiskörei feltöltött terület mintegy huszonöt százalékan megkezdődik az előfásítás. az évm, a heves és a szolnok megyei tanács, valamint a közép-tiszavidéki intéző bizottság augusztusban országos építési tervpályázatot hirdet. a pályázat célja, hogy a tervezők a tájjellegnek megfelelő üdülők, üdülőegységek részletes építészeti megoldásait, az üdülőterület beépítésére és a kapcsolódó vízparti létesítményekre adjanak javaslatot. a tározó üdülési jellegű hasznosítása alapvetően eltér a balaton, vagy akár a velencei-tó adottságaitól, hiszen a tározó vízszintje - főleg az üdülési idényben - jelentősen változik. ehhez kell igazítani a létesítmények helyének és műszaki paramétereinek a kiválasztását.

a minisztertanács határozata szerint a tájterület üdülőkörzeteinek kialakítását elsősorban helyi, vállalati és magán-erőforrásokból kell végezni. ennek figyelembevételével rövidesen megkezdik a pénzügyi erőforrások előzetes felmérését. az intézőbizottság harmonikusan együttműködik a tájterület tanácsaival és a kisz védnökség operatív testületeivel is. a tanácsok feladata ugyanis az üdülőterületek közvetlen előkészítése, a telkek értékesítése, a különböző hatósági engedélyezések lebonyolítása. számítanak e térségben a társadalmi munkások segítségére is, mindenekelőtt a kisz védnökségi mozgalom keretében.
/mti/

--

bb.45. egészségügyi küldöttségünk hazaérkezett a szovjetunióból

t mir/gg/hi/fé -cz

1975.julius 23.

szerdán hazaérkezett moszkvából az a küldöttség, amely dr. zsigönné éva egészségügyi államtitkár vezetésével - b.v. petrovskij akadémikusnak, a szovjetunió egészségügyi miniszterének meghívása alapján - látogatást tett a szovjetunióban./mti/

--

15.00/fé

-34-

15^hg

bb. 44. napirenden a közúti közlekedés - munkaértekezlet a fővárosi művelődési házban

t/sz/gk/rj sl -cz

1975. július 23.

szerdán a közlekedési vállalatok több száz képviselőjének részvételével a közlekedés- és postaügyi minisztérium rendezésében közúti közlekedési munkaértekezletet tartottak a fővárosi művelődési ház színháztermében. a tanácskozást, amelynek napirendjén a közúti közlekedés iv. ötéves tervi eredményei és a következő évek fejlesztési feladatai szerepeltek, rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter nyitotta meg.

dr. tózsér istván, a kpm autóközlekedési főosztályvezetője beszámolójában elmondta, hogy ebben a tervidőszakban összességében mérve 28 százalékkal nőtt a fuvarozó vállalatok teljesítménye. az idén 110 millió tonna áruval szállítottak többet, mint 1970-ben, összesen 510 millió tonnányit. ezt segítette a gépjárműpark rekonstrukciója is, az elmúlt négy-öt évben több mint 30 000 műszakilag elavult gépkocsit kicseréltek és több tízezer új járművet állítottak forgalomba. így mintegy 40 százalékkal gyarapodott az áruszállítást ellátó járművek állománya, és kedvezően hatott az is, hogy nőtt a nagyobb teljesítményű, 5-6 tonnás tehergépkocsik aránya. a népgazdaság ma már 105 000 áruszállító, - 10 000 különleges járművel rendelkezik és a mezőgazdasági termékfuvarozást további 60 000 vontató segíti. egy-egy csúcsidőszakban azonban az igények néha ennél is magasabbak, így szállítási gondok is előfordulnak. ugyanakkor a jövőben mindent el kell követni az üres fuvarok jelentős csökkentésére, az áruszállítást jobban össze kell hangolniuk a vállalatoknak. egy legutóbbi felmérés szerint a 3-as főúton egy hét alatt 7 000 tehergépkocsi közlekedett oda-vissza, és mindössze 46 százaléka ment teljes fuvarral, egyharmaduk pedig teljesen üresen járta az utat.

a közúti személyszállításról szólva elmondta, hogy az utóbbi öt évben 30-50 százalékkal nőtt a távolsági és a helyi autóbussz közlekedés teljesítménye, annak ellenére, hogy rohamosan emelkedett a magán személygépkocsik száma. naponta több mint ötmillióan veszik igénybe az autóbuszokat. ebben a tervidőszakban minden 200 lakosnál nagyobb települést bekapcsoltak a közúti forgalomba, s már 3052 közigazgatási helységet kötnek össze a menetrendszerű járatok.

/folyt.köv./

15.45 rj

- 35 -

16²⁰g

bb. 44. / napirenden... 1. folyt./rj

annak ellenére, hogy egy új, a korábbinál korszerűbb autóbuszcsalád típusai kapcsolódtak a tömegközlekedésbe, a buszállomány jelentős része továbbra is elöregedett. a következő ötéves tervidőszakban felújítják a személyszállító járműparkot, nagyobb súlyt helyeznek majd a munkásszállításra is.

dr. tózsér istván ezután arról szólt, hogy a magyar közlekedési vállalatok fokozottan vesznek részt a nemzetközi személy- és áru-fuvarozásban, de a magyar export-import forgalomban a külföldi fuvarozók aránya még mindig magasabb a hazainál. a következő években várhatóan tovább bővülnek a hazánk és más országok közötti két- és sokoldalú egyezmények, amelyek elősegítik a közúti közlekedés szabályozását, a fuvarozás gyorsabbá tételét.

végül elmondta, hogy az utóbbi időben javult a karbantartó és javító hálózat, a szervizekben elterjedtek a diagnosztikai műszeres vizsgálatok. ugyanakkor fennakadások vannak egyes járművek alkatrészellátásában. bővült az üzemanyag-töltő állomások hálózata, öt év alatt 350-ről 640-re nőtt a benzinkutak száma. /mti/

-. -

bb. 46. a népfront a környezetvédelemért bács-kiskunban

vid/kz/rj -cz

1975. július 23.

szerdán kecskeméten megalakult a hazafias népfront bácskiskun megyei bizottságának környezetvédelmi munkaközössége. az alakuló ülésen kántor sámuel, a hazafias népfront országos tanácsának környezetvédelmi munkaközösségi titkára többek között elmondta, hogy a környezetvédelem immár a népfrontmunka szerves része. országszerte sorra alakulnak a megyei, a városi és községi munkaközösségek. élen jár szolnok megye, ahol már 48 településen működik ilyen társadalmi szerve a népfrontnak. alapvető feladat, mondotta, a környezetvédelem jelentőségének társadalmi szintű tudatosítása; hogy mindenki figyelje környezetét és segítsen a káros jelenségek felkutatásában, megszüntetésében. /mti/

-. -

16.00 rj

- 36 -

16³⁰g

bb. 47. kádár jános,

tm/rj la

1975. július 23.

az mszmp kb első titkára bemutatkozó látogatáson fogadta john wilson, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe! -.-

a mai bb. 43. számú hírünk /országos ....1. folyt./1. bek 3. sorában a szöveg, /szám/ helyesen:

51.500 szállásigényes....

/mti/

bb. 48. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

la/rj

1975. július 23.

27. gyorsítani kell a rozs aratását szabolcsban
28. utolsó harmadába lépett az aratás baranyában
29. kombájnok vándorlása tolnában
30. eszperantó esküvő pécsett
31. matyó lakodalmas mezőkövesden
32. átadták az ezredik munkáslakást dunaujvárosban
33. ipari textilművészeti biennálé
34. felújítják a régi széndioxid kutakat
35. új gyermekintézmények
36. egyiptomi fogadás
37. diplomadijakat adtak át miskolcon
38. gazdasági birság
40. új kombájnokkal gyorsítják az aratást
41. vidéki munkások városi színházakban
42. sajtótájékoztató a bolgár nemzeti kiállítás zárónapján
43. országos tervpályázat
44. munkaértekezlet a fővárosi művelődési házban
45. hazaérkezett a szovjetunióból a magyar egészségügyi küldöttség
46. a népfront a környezetvédelemért bács-kiskunban
47. kádár jános fogadta az angol nagykövetet.
48. hírjegyzék /mti/

-. -

17.45 rj

- 37 -

18⁰⁰g

bb 49. aczél györgy látogatása zala megyében

vid/fm/rj la

1975. július 23.

aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese kétnapos látogatást tett zala megyében. kedden zalaegerszegen a megyei pártbizottság székházában varga gyula, az mszmp megyei bizottságának első titkára és ujjvári sándor, a megyei tanács elnöke fogadta a vendéget, aki beszélgetést folytatott a megye vezetőivel zala helyzetéről, s az egyéb időszerű kérdésekről.

szerdán délelőtt a minisztertanács elnökhelyettese részt vett az ideológiai és kulturális területén dolgozó zalai kommunis-
táknak a megyei pártbizottság nagytermében megrendezett aktívülésén. a tanácskozáson az időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről, ideológiai és kulturális életünk aktualitásairól tartott tájékoztatót. délután aczél györgy - varga gyula társaságában - nagykanizsára látogatott, ahol megtekintette az egyesült izzó fényforrás- és üvegyárát és találkozott több szocialista brigád vezetőjével. /mti/

-. -

bb 50. nemes dezső látogatása a balatonboglári állami gazdaságban

vid/fm/rj la

1975. július 23.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja - dr. nagy sándornak, a kisz központi bizottsága titkárának társaságában - szerdán ellátogatott a balatonboglári állami gazdaságba. a vendégeket varga péter, a mszmp somogy megyei bizottságának első titkára, ballassa béla, a siófoki járási pártbizottság első titkára, széll andrás, a gazdaság igazgatója és büki jános, a gazdaság pártbizottságának titkára fogadta, majd vass jános, a gazdaság igazgatóhelyettese adott tájékoztatást a gazdaság helyzetéről.

/folyt.köv./

18.35 nj

- 38 -

19⁰⁰g

bb. 50. /nemes dezső... 1. folyt./rj

ezután nemes dezső felkereste a gazdaság lengyeltóti kerületét. sebestyén sándor kerületvezetőnek és sulyok gizellának, a lengyeltóti „kállai éva”, kisz-építőtábor vezetőjének kalauzolásával megtekintette az őszibarackost, ahol javában folyt a gyümölcs-szedés. sulyok gizella részletesen ismertette a tábor életét és munkáját, majd a program a festői környezetű lengyeltóti kisz-táborban folytatódott. nemes dezső találkozott a tábor lakóival, és konzultáció keretében válaszolt a fiatalok kérdéseire. /mti/

-. -

bb. 51. sarlós istván látogatása bács-kiskun megyében

vid/fm/rj la

1975. július 23.

sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára kétnapos látogatást tett bács-kiskun megyében. programját kedden kecskeméten kezdte, ahol a megyei pártbizottság titkárai, továbbá dr. gajdócsi istván, a megyei tanács elnöke és dr. bodóczy lászló, a hazafias népfront megyei bizottságának elnöke fogadta. ezután horváth istván, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának első titkára tájékoztatta a vendéget a vidék gazdasági, politikai és társadalmi életéről. ezt követően sarlós istván megtekintette a budapesti rádiótechnikai gyár kecskeméti magnógyárát, majd tiszakécskére utazott, ahol a városiasodó település fejlődését tóth sándor, a nagyközség párttitkára és miskó istván tanácselnök ismertette. a helyi béke és szabadság tsz-ben a gazdaság életéről, eredményeiről tájékoztatták a vendéget.

sarlós istván szerdán felkereste a megye legfiatalabb városát, kiskőröst, ahol juhász istvánnak, a városi pártbizottság első titkárának tájékoztatója után megtekintette petőfi szülőházát és a művelődési otthont. ezt követően a kiskőrösi állami gazdaság tabdi mezőgazdasági ifjúsági építőtáborába látogatott, majd a kiskőrösi járási pártbizottságban népfrontbizottsági elnökökkel és titkárokkal folytatott eszmecserét. /mti/

-. -

18.40 nj

- 39 -

19⁰⁰g

bb. 52. időjárásjelentés

tm/rj la

1975. július 23.

a meteorológiai intézet jelenti július 23-án, szerdán 19 órakor

napos, meleg idő

várható időjárás csütörtök estig: éjszaka és a nap első felében kevés felhő, száraz idő. a délutáni óráktól kezdve lassan növekvő felhőzet, a dunántúlon egy-két helyen zápor, zivatar. éjszaka gyenge légáramlás, napközben déli, délnyugatra forduló. és időnként megélénkülő szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 27-31 fok között. /mti/

bb. 53. belpolitikai híreink jegyzéke 18.00 órától zárásig

la/rj

1975. július 23.

- 49. aczél györgy látogatása zala megyében
- 50. nemes dezső látogatása a balatonboglári állami gazdaságban
- 51. sarlós istván látogatása bács-kiskun megyében
- 52. időjárásjelentés
- 53. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy, lakatos erzsébet

21⁰⁵ g

- 40 -

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. törvényhozók a fővárosért - tapasztalatok és tervek - a budapesti képviselőcsoport munkájáról nyilatkozik dr. vida miklós

i/tf/gk/rj hi -cz

1975. július 24.

miután a június 15-én megválasztott 352 képviselőből álló országgyűlés e hónap elején megtartotta alakuló ülését, az elmúlt napokban létrehozták azokat a munkakollektívákat, amelyekben folyamatosan szervezik a törvényhozó testület tagjainak tevékenységét. a képviselőcsoportokról van szó, amelyek segítik a parlamenti ülésszakokra való felkészülést és - az egész ciklus idején - a képviselők választókerületi munkáját. mind a tizenkilenc megyében és a fővárosban megalakult és munkához látott az országgyűlés helyi képviselőinek csoportja.

dr. vida miklós, a budapesti képviselőcsoport vezetője - aki „civilben,, a fővárosi gázművek műszaki igazgatója - tóth ferencnek, az mti tudósítójának tájékoztatást adott arról: milyen tapasztalatai gyűltek össze budapesten a képviselői tevékenységnek és a személyi összetételében igencsak megváltozott, felfrissült csoport hogyan formálja programját - terveit, munkamódszereit -, miként igyekszik tartalmassá tenni kapcsolatát a választókkal.

- a parlament plénumának - mondta - csaknem egyötöde tartozik a budapesti képviselőcsoportba, amely így a legnépesebb a csoportok között. létszámunk: 67. huszonegy az új - most először megválasztott - képviselő. a nők száma 16. a csoport tagjai közül 14-en vannak, akik a termelés közvetlen résztvevői, munkások. az átlagéletkor 50 év, hat képviselő 30 év alatti. foglalkozás, végzettség, politikai, szakmai és élettapasztalat tekintetében a kollektíva személyi összetétele jól tükrözi a főváros társadalmának sokszínűségét és rétegződését.

/folyt.köv./

- 1 -

g